Nro 276

D. 20. Listopada.

PONIEDZIAŁEK.

ROK 1826.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Zatwierdzenie statutu Nieszawskiego 1454.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

W tych dniach wyszedł z druku pierwszy numer pisma: Polnische Miscellen, wydawanego przez A. Baroną *Drake*; oprócz kilku obszernych artykułów w prozie, umieszczone są w nim rozmaite poezje *Mickiewicza, Brodzińskiego* i *Jana Kochanowskiego*, między któremi przekład *Kurhanka Marylli*, i trenu Urszuli Kochanowskiego zasługuią na uwagę, z powodu oddanej wiernie w ięzyku niemieckim naturalnej prostoty i rzewnej czułości znamionuiącej wzorowe tych dwóch poetów twory. Rodacy winni są wdzięczność zacnemu wydawcy pomienionego pisma, za przedsięwzięcie pracy maiącej na celu rozpostarcie szczupłego zakresu, w którym sława naszych pisarzy, a w ogólności znaiomość Literatury polskiej, dla nieupowszechnionego zagranicą ięzyka, była dotąd zamknięta z ujmą narodowej chwały. Powodzenie zatem i wziętość tego pisma w Niemczech, niepowinny być dla nas oboiętne, bo Sąd najświatlejszego narodu o stanie naszej literatury zależyć będzie w części od wyboru umieszczanych w niem artykułów i starannego ich przekładu. — M.M.

Jenerał Porucznik wojsk Angielskich *Swen* w przeiezdzie z Rossji do swej ojczyzny, przybył do *Warszawy*.

Pozostała Żona wraz z dziećmi po śmierci *Jana Krystjana Schüsslera*, zaprasza Szanownych przyiaciół i znaiomych, iżby exportacją zwłok zmarłego, z domu własnego przy ulicy *Bonifraterskiej* Nro 2,162 do Kościoła wyznania Ewangielickiego, a ztamtąd na smętarz tegoż wyznania, dziś o godzinie 2 z południa, nastąpić maiącą, przytomnością swoią łaskawie zaszczycić raczyli.

Artykuł nadesłany. — Doniesienie Pana S. B. o poprawie iego czeladki z powodu chwalebnego daru iaki otrzymała chodliwa i wierna w ciągłej służbie *Fryderyka Szwarc*, przywiodła mi na pamięć następuiące zdarzenie: R: 1758 (w ówczas byłem żakiem) mieszkał w *Starem mieście* (dziś ta kamienica zda mi się ma Nr 37 albo 38) Pan *Zieliński* (imienia iego nie pomnę) Pisarz od Królewskiego dworu. Gdy mu się urodziła Córka, przyiął do niej za piastunkę 7 letnią *Anusię* córkę ubogiego Szewca z *Dunaiu*, bardzo ładniuchną Dziewuchnę. Ta tedy *Anusia* była potulna, pracowita, posłuszna, i nieodstępna od dziecieciny. Gdy Panna *Zielińska* maiąc lat 17 szła za mąż, trafił się mąż i dla *Anusi* maiącej iuż lat 24, Dzierżawca z *zawiśla*. Pan Pisarz nadgradzaiąc wierną i ciągłą służbę *Anusi*, wyprawił dla niej wesele razem z swoią córką, takież sprawił ślubne suknie, u iednego ołtarza, to iest: w Kaplicy P. JEZUSA u Fary brały ślub, posadził obie pary małżeńskie przy stole i wyliczył *Anusi* posagu 500 tymfów. Byłem i ia z memi rodzicami na tem weselu. *Anusia* doczekała i tej radości, że odebrała błogosławieństwo od swych ieszcze żyiących Rodziców, którzy byli na starość

w niedostatku; i za wolą swego męża, wzięła ich na wieś, aby mieli należytą usługę i wygodę. J. S.

Wyszła z druku *Szkoła* na *Pjanoforte*, czyli wykład początkowych zasad Muzyki, dobrego ułożenia palców, w dobranych przykładach, zawieraiący oraz 41 lekcji i przegrywek (praeludii) z najpotrzebnieiszych *Dur* i *Mol* tonów, wydana przez sławnego *Kramera* edycja na pięknym papierze; cena zł. 12 u *Brzeziny*.

Sposób aby wełniane tkaniny nie kurczyły się w praniu. Zasadza się na tem, aby ie prać w wodzie, ile możności najgorętszej, z mydłem; a gdy się doskonale oczyszczą, natychmiast zanurzyć w zimnej wodzie, potem rozwiesić i wysuszyć.

Podziękowanie.— Ciągle przez lat cztery, cierpiałem ból nogi. Był to skutek wrzodu czyli nadrostku, w samem zgięciu nogi pod kostką. Zasięgałem porady lekarzy zagranicznych, używałem z ich porady Wód mineralnych w *Warbrunn*, lecz żadnej nie doznałem ulgi, noga zaś schnąć zaczęła; odbyta kuracja głodowa również bezskuteczną była. Pozbawiony już prawie nadziei powrotu do zdrowia, oddałem się w ręce W. *Szturma* Lekarza sztabowego Artylerji i Jnżenierji, odkommenderowanego na teraz do Korpusu Kadetów w *Kaliszu*. Biegły mistrz w swej sztuce uznał potrzebę zrobienia operacji, przez odjęcie zepsutego i zbolałego ciała, i tę sam z największą zręcznością w miesiącu Sierpniu r: b: uskutecznił. W krótce odzyskałem utraconą władzę i zdrowie. Dotkliwe i długie były moie cierpienia, wdzięczność moia dla ciebie szanowny Mężu, iest bez granic. Przyjmij te kilka wyrazów w hołdzie sprawiedliwie ci należnym, bo czemże się wywiązać potrafi ten, któremu drugie prawie dałeś życie.— *W Kaliszu d.* 14 *List:* 1826. *J. Leśniewski.*

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

z *Anglji.*

Donoszą z *Londynu*, iż z powszechną radością odebrano wiadomość, że zdrowie Xcia *Jork* brata Królewskiego, znacznie się polepsza. — Według pewnej gazety Angielskiej, miano zabrać Panu *Kanning* w *Dowr* za 15,000 franków towarów iedwabnych francuz:, które w czasie rewizji celnicy znalezli między iego rzeczami. — W *Portsmut* znajduią się 2 okręty Rossyjskie, które przedsięwezmą podróż odkrycia wzdłuż brzegów *spokojnego oceanu* i w południowej części tego wielkiego morza. — Niedawno doniesionem było z *Londynu*, iż tam odkryto na okręcie kilka beczek napełnionych trupami; iuż wyśledzono głównego sprawcę kradzieży tych trupów z rożnych smętarzy Londyńskich, które sprzedawał za dobrą opłatą wydziałom Anatomicznym. Tea obmierzły zbrodniarz nazywa się *Zames Dawison* i iuż iest osądzony na rok do robot publicznych i na 2040 złp: kary pieniężnej. — Według odebranych wiadomości statystycznych, znajduie się w kraiu stanów zjednoczonych *Mexykańskich* w *Ameryce Południowej*, 10 Biskupstw, z których 6 są wakuiące, 185 Probostw, z których także 62 wakuią. Liczba Xięży świeckich składa się w ogóle do 3,468. Klasztorów iest 132, w których znajduie się 1987 zakonników maiących pod swoim dozorem 40 probostw i 100 missjonarzy; duchowieństwo ma w ogóle 3,244,846 piastrów rocznego dochodu. — W *Ameryce Południowej* tworzą się teraz różne stronnictwa, przez które łatwo rozruchy nastąpić mogą. — Kilku zaufanych przyiaciół Lorda *Kochran*, oczekiwało go niedawno w *Londynie* a według listu odebranego, miał ten Lord przybyć z Deputowanym Greckim *Orlando* z *Paryża* do *Marsylji*, dla kupienia fregaty, która była

przeznaczona dla *Wice Króla Egiptu*, a dla braku pieniędzy, niemogła być wykupioną. 440,000 złp:, które zebrały komitety *Paryzki* i *Szwajcarski*, są przeznaczone na zapłacenie tej fregaty.

z Niemiec.

Donoszą z *Bruxelli* że w czasie ostatniego posłuchania duchowieństwo Katolickie tej stolicy było przedstawione Królowi, i wynurzyło wdzięczność za zamiar zawarcia Konkordatu z Oycem S:, na co Monarcha odpowiedział, że wszystko czynić będzie dla przyspieszenia dobra swym poddanym wyznaiącym religią rzymsko katolicką, a gdy ten Konkordat niesprzeciwi się głównemu prawu iego państwa, niezwłocznie zawartym zostanie. — W gminie *Monteror* w Kantonie *Lauzańskim* wszczeła się zaraza *ospy naturalnej*, mieszkańcy tej gminy byli tak nierozsądni że się sprzeciwiali szczepieniu, przezco wszelkie związki z tą okolicą są przerwane. — Na wezwanie Professora *Szatych*, utworzyło się w *Bruxelli* towarzystwo Kobiet, trudniących się codziennie szyciem odzieży dla chorych i biednych mieszkańców w *Grenindze*. — Choroba grasuiąca w prowincji *Greningi*, ma symptomata podobne do choroby opisanej przez włoskiego lekarza *Forti*, pod nazwiskiem *febris maligna intermittens*. Febra ta, mówi on, rozpościera się najwięcej w okolicy *Pontyńskich bagien*, gdy ie wielkie upały wysuszą. Tej niszczącej chorobie towarzyszy ieszcze daleko szkodliwsza ina *epidemja*. Nędza panuie w najwyższym stopniu, ulice i domy są pozamykane; umieraią ludzie w największej liczbie, iak nigdy przedtem, a zawsze pochowywaią ich w kościołach, co iest przeciwnem ludzkiemu zdrowiu. Widać na ulicach same prawie cienie ludzi, wybladłe, w pół martwe, upadaiące bez siły na bruk, z którego iuż się nie podnoszą. Palą starannie suknie i bieliznę po zmarłych, nawet i łóżka z pościelą, w kościołach i koszarach obróconych na szpitale. Pochorowali się wszyscy prawie członkowie administracji i władze sądowe. Nie ma w mieście ani krawca, ani szwaczki do zrobienia sukni lub uszycia koszuli dla chorych; wszyscy albo powymierali lub leżą na śmiertelnem łożu. W całej *Grenindze*, której ludność wynosiła dusz 30,000, niema ani iednego domu wolnego od tej straszliwej plagi. — W *Berlinie* iuż blisko 100 razy dano operę *Frejszyc*, teraz z rozkazu Królewskiego sprawiono do tejże opery wszystkie nowe dekoracje, ubiory i maszynerje, zupełnie różne od poprzedzaiących. Mnostwo słuchaczów przybyło na to wznowienie w teatrze opery, aci którzy niemogli dostać mieysca, przecież płacili za bilety, bo dochód z tego przedstawienia był przeznaczony dla dzieci *Webera*. Publiczność każdą cześć muzyki tej narodowej opery okrywała oklaskami, zapał panował powszechny, uwerturę i wiele śpiewów na powszechne żądanie musiano powtórzyć.

z Włoch.

Z *Bononji* donoszą o następuiącem zdarzeniu: iak wiadomo mieszkał w tem mieście w naywiększem zaciszu domowem Hrabia *Aldini* Sekretarz stanu byłego Królestwa *Włoskiego*, był niegdyś w wielkich łaskach u *Napoleona*. Do tego Hrabiego przybył (iak opowiadano) w zeszłym miesiącu znany Doktor *Antomanchi*, b. Lekarz nadworny *Napoleona* na wyspie S. *Heleny*, i doniosł mu, że ostatni, leżąc na łożu śmiertelnem, dał mu zlecenie aby w czasie przybycia do *Europy* udał się do *Bononji* i oświadczył Hrabiemu *Aldini* ostatnie pożegnania, oraz doniosł mu że *Napoleon* i w ostatniej chwili życia przypomina go sobie z szacunkiem. Hrabia *Aldini* miał od tej chwili tak być dotknięty żalem przez to ostatnie wspomnienie swego dawnego Pana, że będąc iuż słabym, zachorował bardziej i trzeciego dnia zakończył

życie. — Donoszą z *Messyny* że w nocy z d. 15 na 16 z. m. było w tem mieście powtórne trzęsienie ziemi.

DONIESIENIA.

Sąd Policji Poprawczej Obw: Warsz: Wydz: Igo. Podaiąc do publiczney wiadomości, iż od osoby podejrzanej odebraną została sukmana siwa kapotową robotą, wzywa niewiadomego Właściciela aby w ciągu tygodni 4 do Sądu wzywaiącego przy ulicy Długiej w Officynie Palacu Krasińskich posiedzenia odbywaiącego, celem odebrania za udowodnieniem swoiej własności zgłosił się. — w Warszawie d. 17 Listop: 1826 r. — Sędzia Prezyduiący Raciborski.

Niżej podpisany ma zaszczyt donieść Szanown: Publiczności, iż w dniu dzisiejszym otworzył Handel Sukienny z własnej fabryki, przy ulicy Miodowej i Długiej w domu Łaszczyńskich pod Nr 489. Pomieniony towar przyrzekam Szanown: Publicz: zbywać za mierną cenę. — J. Martwich.

Do sprzedania zwolnej ręki za gotowe pieniądze lub listy zastawne cztery Kamienice. 1mo, narożna od ulicy Sto Jerskiej i Nalewek pod Nrem 2264. - 2do przy ulicy Dzikiej pod Nr 2240. - 3cio, przy ulicy Sto Krzyskiej pod Nr 1327. - 4to wraz z Placem obszernym i Zaiazdem dla Markietanów, przy ulicy Nalewki obok Kamienicy Zadery i Mławskiego. Życzący sobie takowe nabyć, raczy się zgłosić do Właściciela powyższych Kamienic.

Wiadomo czyni, iż w skutek prawnego zaięcia na Hollendrach Osieki, Bełno, i Hajny, różnych Ruchomości, tudzież Bydła rogatego odbywać się będzie publiczna licytacja w mieście Sampolnie o godzinie 10 zrana, na targu publicznym, w dniu 24 m. i r. b. Antoni Rynarzewski Kom: P. T. C. 1. Jn:

W Domu pod Nr 1773 przy ulicy Sto Jerskiej iest do naięcia Stajnia na 4 konie i Wozownia na ieden Poiazd, kwartalnie lub miesięcznie; chcący naiąć udać się zechce do mieszkaiącego na piewszem piętrze, po informacją.

Przyiechał Lantkuczer karetą z Lipska, i tenże powrotem życzyłby kogo z sobą zabrać, iako to: do Wrocławia, Berlina, Drezna, Lipska Frankfortu i w tamte okolice. Mieszka przy ulicy Bielańskiej w Hotelu Lipskim Nr 603.

Życzący sobie sprzedać dobra w Wtwie Mazowieckiem lub Kaliskiem; Powiatach Szadkowskim, Brzezińskim, Zgierskim lub okolicach położone, któreby potrzebną ilość boru do prowadzenia gorzelni, oraz dostatek siana i pastwiska na owce dogodne miały, wartuiące około 100,000 zlp. lub przeszło, zaraz gotowizną wypłacić się mogące; zechcę się zgłosić do Adwokata Bielanowskiego na Krakowskiem Przedmieściu Nr 418 mieszkaiącego i temuż wszelkie dowody i objaśnienia wykazuiące stan tych dóbr i ich rozległość udzielić.

Przy ulicy Piwnej Nr: 105 na 1szem piętrze do naięcia od Nowego Roku, 3 pokoie świeżo odmalowane, kuchnia i piwnica.

☞ J. Gregorowicza Skład Towarów Futrzanych, przeniesionym został pod Nr 4, pod temiż filarami na przeciw Ratusza jak był dawniej. Poleca się z różnemi gatunkami towarów futrzanych, własnej fabrykacji, zaręczaiąc za dobroć i świeżość towarów, oraz ceny umiarkowane stosownie do gatunku.

Od 1. Grudnia r. b. na kwartał ieden potrzebne są 4 pokoie z przedpokoiem Kuchnią, Stajnią na 4. konie Wozownią i Składem na Drzewo. Mogą być na 1szem piętrze lub na dole. Maiący do wypuszczenia lub chcący odnaiąć, zechcę się zgłosić do Biura Sztabu piechoty za żelazną Bramą przy ulicy Targowej Nr 957.

Mam zaszczyt wezwać wszystkie Osoby, które do Handlu ś. p. Ojca mego Walentego Schlösigera dłużnemi pozostały, aby najdalej do Nowego Roku 1827 za moiem własnem pokwitowaniem uiścić się raczyły, w przeciwnym bowiem razie zmuszonym widzieć się będę, użyć kroków prawnych, a nieprzyiemności iakie ztąd dla nich wynikną, sami sobie przypiszą. — *Jan Schlösiger.*

Szkło stołowe nadeszło z fabryki kraiowej (Zajączek zwanej), które za cenę ustanowioną sprzedaie się, w Palacu Blanka; oczem Szanowną Publiczność uwiadamia się.

Nadszedł w dniu wczorajszym transport Kawjoru Astrachańskiego, do Sklepu Jakuba Kryłowa przy ulicy Długiej na rogu pod Paulinami.

Osoba przechodząca w d. 14 b. m. z ulicy Długiej na ulicę Przeiazd, zgubiła Nóż mały srebrny pozłacany do Desserta bez żadnego znaku szczególnego prócz wąskiej obwódki. Znalazca za oddaniem do Kantoru przy ulicy Przeiazd Nr 643. odbierze nagrodę.

Teatr. Jutro Kom: *Pieniacze*, Kom: *Mąż zawsze zdzony i Zabawa tancerska* w którey tańczyć będą JPanna *Anto: Palczewska* i PP. *Morys* i *Grekowski*